

RUBRIEKEN

- VAN DE REDACTIE
- VAN HET BESTUUR
- UIT DE WERKPLAATS
- HANDIGE TIPS
- VEILIGHEID
- GEREEDSCHAP
- HOUT ONDERWEG
- VOOR U GELEZEN
- VRAAG & AANBOD
- AGENDA

■ VAN DE REDACTIE

Ons contactblad heeft nog geen naam! Wel zijn er enkele suggesties binnengekomen: De Artisan - De Meenemer - De Leunspaan

Maar nu gaan we er allen even tegenaan en verwacht ik een stroom van suggesties. Tot 15 februari 1995 kunt u voorstellen insturen.

De inzender van de, door bestuur en redactie, uitgekozen naam mag een prijs in de vorm van draaihout tegemoet zien. Grijp uw kans. Bekogel de redactie met ideeën.

■ BERICHT VAN DE PENNINGMEESTER

Nu de oprichting van RADIUS een feit is verzoek ik U om uw contributie over te maken op P 0741949 t.n.v. Penningmeester RADIUS, NedVer.v. Houtdraaiers te

Hoofddorp.

Degenen die in 1994 reeds lid waren betalen voor 1994 en 1995 samen f. 45,- (minus een eventuele "inleg" ten bedrage van f. 30,-, voldaan tijdens de eerste bijeenkomst te Haarlem).

Voor het jaar 1995 bedraagt de contributie f. 35,-.

■ BERICHT VAN DE SECRETARIS

Het bestuur van Radius, de Nederlandse Vereniging van Houtdraaiers, wordt gevormd door

Voorzitter: M. Tooten,

Molenstraat 77, 5461 JP Veghel,

Secretaris: A. Lesman, Valeriusrondeel 279,

2902 CH Capelle a/d IJssel, Tel. 010 4587978

Penningmeester: A. Boogert, Lemenburg 37,

2136 DT Hoofddorp, Tel. 02503 23573

Lid: M. Douma,

Groot Heiligland 18, 2011 ER Haarlem

Lid: P. van de Waal,

Albert Hahnweg 221, 7242 MP Lochem

In verband met de vele aanmeldingen die nu dagelijks voor onze vereniging binnenstromen lijkt het niet verstandig nu al een ledenlijst uit te geven. Wel streeft het bestuur ernaar om allen die zich voor 1 februari hebben aangemeld op deze lijst te plaatsen en deze ledenlijst bij een volgend verenigingsbericht te verzenden.

redactie: Lily van der Dussen

Camera Obscuralaan 103 1183 JX Amstelveen

Tel. 020 - 6450956

■ FANTASTISCH

Beste Vrienden,

Terugkijkend op 15 oktober ervaar ik een warm gevoel. Het was in alle opzichten een geslaagde dag. De oprichting van een vereniging van houtdraaiers werd een feit.

Radius, Nederlandse Vereniging van Houtdraaiers, is geboren. Er is een bestuur gekozen; dat vereiste wel enige overredingskracht, maar diegenen die zich uiteindelijk beschikbaar stelden hebben dit uit volle overtuiging gedaan. Misschien niet geheel beseffend wat dit alles met zich mee zou brengen, maar bereid hun schouders eronder te zetten.

De opzet van het committee, om niet alleen te vergaderen maar daarentegen het grootste gedeelte van de dag te besteden aan demonstraties en onderling contact, is een goede gedachte geweest.

Er was een grandioze show georganiseerd door leden van het oprichtingscommittee, mede mogelijk gemaakt door meerdere sponsors.

Als ik de oprichtingsshow vergelijk met de (woodworkers-) shows in Engeland sloegen wij lang geen gek figuur. We hebben kritisch gekeken hoe het ging, ook zwakke plekken geconstateerd, maar de aanzet bleek de juiste. Bij

komende show-dagen zullen we van de opgedane ervaring profiteren. Als absoluut positief punt wil ik even noemen

- de demonstraties op de banken
- de video-kamer met een keur aan banden
- de gereedschapstafel
- het aanbod aan hout.

Maar laat ik even speciaal stilstaan bij de stemming, de sfeer. In talloze gesprekken is het me weer opgevallen dat enthousiasme, ook de ander willen laten delen in verworven ervaring, de bescheidenheid over eigen prestaties en het respect voor wat de ander presteert.

Voor een dag waren we allemaal even in een andere wereld. Positief en collegiaal. Het heeft mij veel te denken gegeven. Ik geloof dat onze vereniging een goede toekomst tegemoet gaat.

Tenslotte mag niet onvermeld blijven dat we dank verschuldigd zijn aan onze sponsors die, terwijl er in feite nog niets bestond, met ons in het diepe zijn gesprongen. Inderdaad, er was water in het bad en we zijn niet te pletter gevallen, we zwemmen, kijk maar, we zwemmen echt. Bij name wil ik noemen:

Amsterdamse Fijnhouthandel, Amsterdam (hout)

Maarten Breuker, (lay-out Contactblad)

Centrum Hout, Almere (documentatie)
Klaas Dikstaal, (transport, demonstratie)
Jobs v.d.Dussen, Buro voor A.V.Toepassingen
(videoapparatuur)
Houthandel Heyman, Nieuwegein (hout)
Notaris de Jong, Haarlem (gereedmaken statuten, passeren akte
v oprichting)
Christiaan Jörg, beroepsdraaiër (demonstratie, hout)
Machinehandel Teygeler B.V., Amsterdam
Franz Uppenkamp, Hobby Holz, Legden Dts. vlak over de
grens, (hout)
Al die andere houtdraaiers die beurtelings een staaltje van
kunnen lieten zien.
Houthandel (wenst anoniem te blijven) (hout)
Peter van de Waal, (beschikbaarstelling lokatie)

Onze bijzondere dank gaat uit naar de niet-houtdraaiër,
Jobs van der Dussen, die met veel enthousiasme de voor-
bereidingen voor de officiële oprichting van Radius heeft
uitgevoerd.

Niet bij name zijn te noemen al diegenen die zich met veel
energie, van tevoren en tijdens de oprichtingsdag, ingezet
hebben om het geheel te laten slagen. Fantastisch.
Ik wil besluiten met wederom de oproep: het is niet de
vraag wat de vereniging voor u doet, maar, kunt u iets voor
de vereniging betekenen.

Schrijf naar ons contactblad, wat dan ook. Tot spoedig
Muck.

■ WAT EEN LEUKE DAG!

Het gebeurde op 15 oktober 1984 in Arnhem. Aarzelend
kwamen de meesten binnen, met een gezicht van: wat
staat mij vandaag te wachten ???

De koffie, thee en koeken vonden gretig aftrek.

Tijdens de oprichtingsvergadering verliep de bestuursver-
kiezing moeizaam, geen liefhebbers voor de functie van
voorzitter en ook niet voor die van secretaris.

Overigens: genoeg belangstelling voor deze dag!

Toen er eindelijk toch een volledig bestuur uitgerold was,
en enkelen zich ook nog hadden gemeld voor activiteiten,
werd de sfeer wat lossier en aan 't eind van de vergadering
leek alles gemoedelijker te gaan.

Keurig op tijd sloot de voorlopige voorzitter, die behoorlijk
had geholpen de zaak op poten te zetten, de vergadering.
Daarna was er een enorme belangstelling voor de
demonstraties van diverse houtdraaiers en werden er
ongedwongen gesprekken gevoerd, informatie en
ervaringen uitgewisseld en vooral kontakten gelegd.

Leuk was het, om te zien, hoe men zich in elkaar's
technieken verdiepte zonder een spoor van rivaliteit of
afgunst.

Tijdens de vergadering werd de mogelijkheid geopperd
om elkaars werkplaats te bezoeken. Het bestuur vroeg
met klem om de beroepsdraaiers te ontzien omdat zij hun
brood ermee moeten verdienen en dat vind ik vrij logisch.
Voor de inwendige mens was prima gezorgd en de lokatie,
waar dit zich allemaal afspeelde, was geweldig.

Persoonlijk denk ik, dat er geen beter geschikte plaats
voor te vinden zou zijn geweest.

Er was ook een aparte ruimte waar men even rustig
houtdraaiers en technieken op video-banden kon bekijken.
Hoewel ik zelf heel andere hobby's beoefen, als
houtdraaien, heb ik geweldig van deze dag genoten.

Een buitenstaander. Eef Boogert, Hoofddorp

■ VRAAG & AANBOD

Wie heeft ervaring met politoeren op de draaibank?

Toon van der Reyen is aan het experimenteren en zou
graag in contact komen met ervaren, of ook met dit werk
bezige, collega. Bel 072 120367

■ UIT DE WERKPLAATS

HET BOUWEN VAN EEN EENVOUDIGE DRAAIBANK
Natuurlijk had ik vaak mijn gedachten laten gaan over het
bouwen van een draaibank, bij anderen gekeken, vragen
gesteld, u weet hoe dat gaat. Soms heb je dan ook wel eens
blind geluk. Ik kon de hand leggen op een afgekeurde
Nijenhuis-pomp. En dat had gunstige gevolgen. En
daarom denk ik dat beginners misschien met mijn verhaal
hun voordeel kunnen doen.

Ik vertel het heel kort. Ik had, zoals ik vertelde, al een
pomp en ik wilde naar een houtdraaibank. Dus ik heb van
die pomp de waaier afgehaald, het waaierhuis, ik heb op
de bestemde plaats een V-snaar poelie aangebracht en ik
heb de koppelingskant van de pomp aange-past om er een
werkstuk op te kunnen zetten. En dat is mijn draaibank
geworden. Het merk staat er nog op, het is Nijenhuis. Dat
is een grote firma die centrifugaalpompjes maakt met
waaierhuizen tot drie meter toe.

Wat voor veel zelfgebouwde en kleine gekochte
draaibanken een handicap is, is n.l. de stabiliteit of
starheid, of beter, het gebrek er aan. Meestal wordt er
voor 't zogeheten bed een stukje kokerprofiel gebruikt of
buis gebruikt, want dat laat de leunspaanhouder en de
losse kop zo lekker glijden. (Professionele banken hebben
een gietijzeren, geslepen bed).

* NOOT! Om van het instabiliteitsprobleem af te zijn heb
ik voor het bed een 140 mm din-balk gebruikt. Dat is een
volwassen stuk staal dat, bij wijze van spreken, destijds
nog voor de Hembrug kon worden gebruikt.

Vraag: wat betekent stabiel?

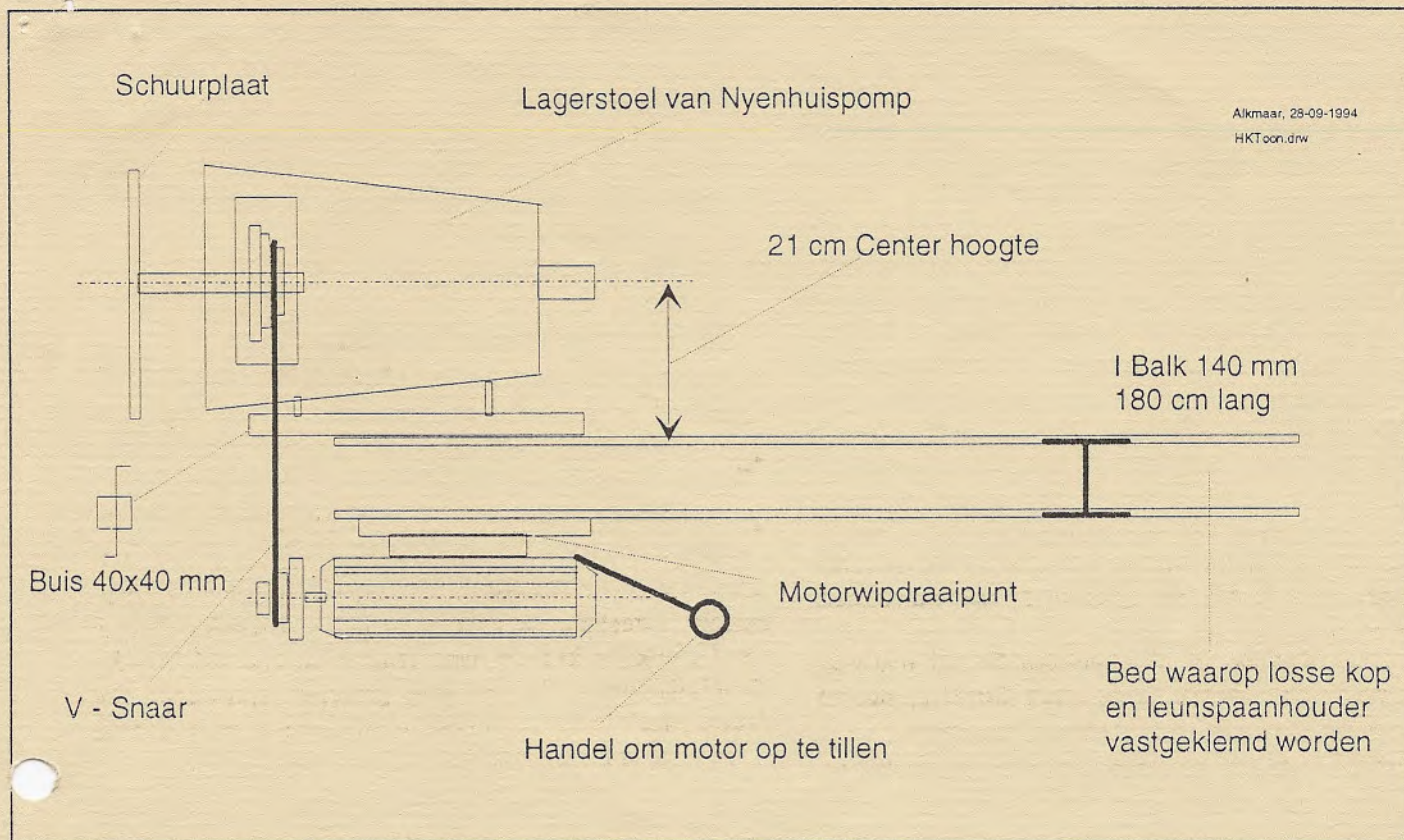
Antwoord: Een werkstuk tussen de centers gespannen,
slingert niet, het staat immers vast ingeklemd.

Maar het werkstuk, b.v. 'n stukje boomstam, is niet rond,
hierdoor zijn bij het draaien de centrifugale krachten
onevenredig verdeeld (denk aan een centrifuge die niet
goed beladen is).

Hoe hoger de snelheid, hoe erger dit verschijnsel wordt.
Daarom: bij het laagste toerental even snel de hoogste
"bobbels" wegdraaien. Dat snijdt dan wel niet zo lekker,
maar het trillen wordt dan al snel geruststellend minder.

Kijk, een probleem bij gekochte bankjes, vooral de
kleinere, is het verwisselen van toerental, dat is vaak

Dec. 1994

ingewikkeld. Soms moet je de motor losmaken om de snaar om te kunnen leggen, soms moet zelfs de poelie gewisseld worden. Nou, dat is bij deze bank heel simpel.

Stel je voor, de motor van de bank loopt 1400 omw/min. Op de motoras zit een 4-voudige V snaarschijf, in de grootte variërend van 50 - 70 - 90 - 110 mm.

Op de spil zit zo 'n zelfde geval, echter zo dat de grootste tegenover de kleinste op de motoras staat (180 gedraaid).

De vier toerentallen van de bank verhouden zich dan:

$$1e \text{ toerental } \frac{50 \times 1400}{110} = 636 \text{ omw/min.}$$

$$2e \text{ toerental } \frac{70 \times 1400}{90} = 1088 \text{ omw/min.}$$

$$3e \text{ toerental } \frac{90 \times 1400}{70} = 1800 \text{ omw/min.}$$

$$4e \text{ toerental } \frac{110 \times 1400}{50} = 3080 \text{ omw/min.}$$

De motor, welke op ruime afstand onder de spil van de bank, op 'n soort wip zit vastgemaakt, hangt als het ware in de V-snaar en kan met een handig handeltje worden opgetild.

Motor omhoog, andere snelheid kiezen, klaar.

Ook kent de bank twee draairichtingen; handig met polijsten en politoeren.

TIP: de V-snaarschijven zijn van aluminium, maar kunnen ook best van een harde houtsoort of kunststof gemaakt worden. De V-snaar is van een oude wasmachine.

* NOOT: Wanneer de leunspaanhouders en de losse kop vaststaan valt er niets te glijden; bij een metaal draaibank

wordt de beitelhouder onder geleiding over het bed bewogen; vandaar het gladgeslepen bed!

Zo, nu heb ik een en ander verteld over mijn draaibank. Ter aanmoediging laat ik u weten dat ik nauwelijks een half jaar bezig ben met draaien, maar wel elke dag, en nog steeds uiterst tevreden ben met mijn zelfgebouwde draaibank. Wie wil kan mij komen bezoeken in Alkmaar en ik zal hem of haar graag van advies dienen. Zo kunnen we van elkaar ook heel wat opsteken en ook het onderling contact juich ik toe. Bel mij dus op 072 120367

Toon v.d.Reijen

TE KOOP

Houtdraaibank L.M.S. 1100 D, 0,75 KP Motor inclusief: voetstuk, beitels, gutsen, centers, 3-klauwplaat afzuigmotor, slijprijm, 2 houtdraaiboeken, gebruiksaanwijzing, steekbeitel, Nieuw prijs bank f 3500,-. Alles tesamen voor f 1000,-

Mevr. van Engelen Nieuwstraat 47
5271 AG Sint Michielsgestel tel 04105 13121

Houtdraaibank merk LUNA (zo goed als nieuw) inclusief beitels enz.

Nieuw prijs is een veelvoud van de vraag prijs: f.4500,-
Tel 020 6450956 (niet tijdens weekend)

Scheppach Houtdraaibank

Type: DMV 200 - 220 volt Z.G.A.N.
Inclusief: Nooitgedagt houtdraaibeitels + passer
110 cm tussen centers
Tel. 08360 25609

■ ERVARINGEN OPEN DAG HOUT te ZUTPHEN

Na enige uitleg aan de organisatoren over de houten bumpers van onze bus reed ik hem de Hanzehal binnen om zo min mogelijk te hoeven sjouwen.

Deze dag was de eerste om ons als "De Nederlandse Houtdraaiers Vereniging" te presenteren. We konden ons hier profileren met een ter beschikking gestelde bank van de firma Boes uit Almelo en een bank van Muck Douma uit Haarlem. De opbouwtijd was van 7.00 tot 9.30 uur en deze hadden we hard nodig. Na proefgedraaid te hebben begon het publiek binnen te stromen, de dag ging als een roes voorbij! De grote toeloop van nieuwe leden, honderd ongeveer, hadden we te lichtvaardig ingeschat, maar de ervaring met het publiek was grandioos.

Tijdens de uitleg, ik was op mijn geboortegrond, zie je niemand staan. Je praat je schor en demonstreert, een lid stopt je een broodje toe en het is zo vijf uur, over en uit!

Toon van der Reijen en een ander lid stonden achter me te draaien en een aspirant lid schreef de nieuwe leden in. Mendel Jonkers bemande de stand met eigen werk en hielp met de opbouw, zijn eigen werk (hij is ons jongste lid) werd zeer hoog aangeslagen door de deense houtdraaiers die bij mij op bezoek kwam. Tage Pederson, zo heet hij, gaf nog een demonstratie holdraaien met de speciale beitels die hij importeert. Heel apart gereedschap, dat tijdens de oprichtingsdag afgedaan werd als schrapers. Mooi niet dus, er komen echte krullen af! Het vergt veel tijd om het onder de knie te krijgen. Ik hoop het me komend voorjaar in Denemarken eigen te kunnen maken en het dan weer over te dragen.

Jaap Schelling, die mij het draaien leerde, gaf ook nog demonstratie en toen kon ik pas goed zien hoeveel mensen er konstant bij stonden. Zeker vijftig!

Volgend jaar zullen we dit anders aan moeten pakken, met meer leden, die er dan zeker zullen zijn.

Peter van de Waal

■ KAN U EEN KNOPPIE AMMELAATJE DRAAIEN?

Of bent u daar niet voor?

Het is eind oktober. De regiokrant groot-Amsterdam (Echo) heeft het bericht over de oprichting van de draaiersvereniging geplaatst. Ideetje van Henk Wolf uit Vaassen. Het heeft gewerkt Henk! Ik zit al vier dagen aan de telefoon, onbenaderbaar voor man en gezin. Een schrijfblok vol notities, namen, wensen, vragen over lessen. Dat laatste overheerst alle andere zaken. Allemaal aardige mensen aan de telefoon: de meubelmaker "in ruste", het Gilde-lid uit Mokum, de mevrouw die gedichten over bomen schrijft, de Belgische (volgens eigen zeggen!) houtfanaat die, zo lang hij nog geen woning heeft, op zijn tjalk woont. De meesten willen graag lid worden. Bijna allemaal willen ze les nemen. Maar wie, oh wie kan en wie wil les geven?

Ik heb ze gewezen op de naderende Open Dag Hout, voor

ons draai(st)ers immers een van de topdagen van het jaar. En ze hebben geen spijt van hun tocht naar Zutphen gehad. Wat een grandioze dag!

Maar nu die lessen. Laat al die enthousiaste draaiers niet wachten. En bedenk wel, pas als dat lesgeven rond komt, krijg ik weer wat tijd voor mijn houtdraaien en dat is iets wat u moet aanspreken.

Lily van der Dussen

■ UIT DE WERKPLAATS

Van een oude rot in het vak leerde ik het volgende:

Indien er in het stuk hout een scheur zit, is deze onzichtbaar te repareren. Voorwaarde: de scheur mag niet open staan, er mag geen hout ontbreken. De scheur mag iets kieren, anders een beetje opendrukken en secondenlijm er in laten lopen. Van tevoren aandrukhoutjes of dergelijke maken en lijmtangen klaar leggen.

Secondenlijm is weliswaar secondenlijm, maar mijn ervaring is dat, zo lang je nog vloeistof ziet, lijmt ze niet.

Ik heb 3 soorten secondenlijm:

1) "Sasalite City". Hot Stuff - H S 7

2) " " . Hot Stuff Kiervullend H S T 7

3) " " . Hot Stuff Kiervullend 20 - 50 seconden 7 T

Nu is het zaak de scheur te lijmen voor de laatste snee met de beitel, want de lijm kleurt. Je kunt er niet met je vingers aan zitten om morsen weg te vegen, want je huid zit direct vast. Het morsen, dus het verkleuren, moet je wegsnijden met de draaibeitel. Bij het scheuren van je werkstuk mag dit niet te warm worden, anders laat de lijm los.

Muck

■ UIT DE WERKPLAATS

Nog iets over secondenlijm. Degenen onder ons die met gereedschap werken met widiaplaatjes, hebben mogelijk tot hun grenzeloze ergernis ervaren dat die plaatjes (of widia-snijstukjes-snijpuntjes) tijdens het werk wegdraaien en dan niet meer snijden. Boutje nog strakker aandraaien helpt niet.

Remedie: raakvlak tussen snijplaatje en "beitel"-steel goed schoon en vetvrij maken. Met secondenlijm snijplaatje onder juiste snijhoek plaatsen en met boutje vast draaien. (Denk om de huid van je vingers) Resultaat snijplaatje in luttele seconden muurvast.

Om te lossen lijmvlak even verhitten nadat boutje is verwijderd. Gaat boutje niet los omdat er secondenlijm in de schroefdraad is gelopen, dan komt die na verhitten wel los. Zo kun je in een oogwenk de snijhoek veranderen, al naar het werkstuk dat vraagt.

Muck

TE KOOP

Muck heeft de hand kunnen leggen op een byzondere partij **purperhart** in delen van 20,5 breed x 5,5 cm dik lengte 62 cm = 3 klossen voor schalen p. stuk f 40,- (incl btw)

Interesse? Bel 023 311848.